

Nauki ne pomagajo mnogo. Več, veliko več koristi dober vzgled, kajti

»Gau, theurer Freund ist alle Theorie«.

S tem pa vendar nočem povedati, da naj bi gospice učiteljice kar mahoma ustavile zapričeto delo. Naprej, le pogumno naprej; samo prosim delavnosti na vsej črti.

Kaj pa porečete c. g. urednica k ženskemu shodu? Vse se shaja in posvetuje, zakaj se ne bi sešlo enkrat tudi slovensko ženstvo? Piše se lahko dolgo in široko, a pisana beseda upliva le počasi in težavno. Vse drugače vpliva pa živa, govornjena beseda. Kakor z neba švigajoča iskra, tako neti beseda spretnega govornika ogenj navdušenja v srcih poslušalcev. Naj bi se sešlo tedaj i slovensko ženstvo v posvetovanje in navdušenje!

Nadalje nam nedostaje še pravega ženskega društva, ki naj bi branilo ženske pravice in sploh delovalo na polju ženske osloboje. Glasilo bi mu bila »Slovenka«. Seveda bi moralo biti to društvo tudi v nepretrgani zvezi z inozemskimi sličnimi društvi, kajti žensko gibanje more biti uspešno le internacijonalno. A za tako društvo morda še nismo zrele. Naj nas k temu pripravlja dična naša »Slovenka«.

Toda vidim, da se mi že daljša pismo preko mere.

Na svidenje torej!

Danica.

V mraku.

Mračni se . . . , tam nad mestom
Meglica svetla vstaja —,
Po ulicah pa mestnih
Moj ljubeč zdaj pohaja.

Zamišljen hodi — z roko
Si gladi čelo belo,
Kot jaz spomine vabi
Si v dušo osamelo. —

Kristina.

V zimski noči.

Spisal Podlešnikov.

zimski večer . . .

Ne v gorki sobi, pri topli peči v mehkem, naslonjaču
ampak v nizki, podstrešni izbi — brez peči . . .

Skozi razdrto steklo na oknu je prihajal mraz v sobo, da mi je stresal telo . . . Bele kosmatinke, like malim zvezdicam so padale iz-

pod sivega neba. Včasih se je katera izgubila in priletela na okno tu se spremenila v malo kapljico in zdrsnila počasi po zidu na tla, kjer se je nabrala velika, umazana luža . . .

Na slabi, trohljivi mizi pred menoj je stala mala svetilka, ki je pošiljala svojo medlo luč po nezakurjeni sobi, poleg nje pa odprta knjiga, iz katere sem se učil . . .

Nov mraz je zavel v sobo in stresel telo, da sem se zavil še tesneje v raztrgano odejo, katero sem potegnil zaz posteljo, da bi me varovala mraza . . . Globoko sem vzdihal in iz ust se mi je kadila gosta, cunjasta megla . . .

Glavo sem sklonil na prsi in mislil, mnogo mislil: na svojo revščino, na njo, na zlato svojo Evelino, na dom, na mamico, sestro in druge . . .

»Čemu vse to? Čemu? . . .« sem se vprašal.

»Stradati, prezebatl moram radi nje!

In sedaj še to, da me je zavrgla mati, da me noče poznati več za sina! In vse to radi nje — ki jo ljubim, ljubim pregrešno, ker sem bil namenjen drugemu, katerega samega bi bil moral ljubiti, toda jaz ljubim tudi njo in ona me ljubi, ljubi, saj ve, da sem postal radi nje berač, revež, da moram radi nje iskati kruha po hišah, ko bi lahko sedel pri topli peči in bi mi ne bilo treba stradati! Hu . . .«

Mrzlo mi je bilo v duši, tesno mučno . . . Jel sem prebirati knjigo, ki je ležala pred menoj. Toda iz mrtvih, črnih, velikih črk so mi štrlele vedno nasproti materine besede, katere mi je napisala v zadnjem pismu: »Svojo mater si žrtvoval nji, omadčževal svoje in moje pošteno ime, zaigral sebe in srečo svojo — več nisi moj sin!« »Več nisi moj sin!« mi je donelo po ušesih in iz mrtvih črk v knjigi mi je vstajala nasproti materina podoba suha in upognjena, s povzdignjeno, koščeno roko, s katero mi je žugala, ustnice so se ji konvulzivno tresle, ko je izgovarjala trde besede: »več nisi moj sin!«

Srce mi je hotelo počiti, kri mi je vrela po telesu, hotel sem vzdigniti roki proti nji, pasti pred njo in vsklikniti:

»Mati, tudi ti si ljubila, ti veš, kaj je ljubezen, pusti, da ljubim tudi jaz! . . .

Veter, mrzel in oster veter je zavel v sobo, luč na mizi je ugasnila in vroča glava se mi je pobesila na mizo . . .

Zaspal sem . . .

Zdelo se mi je, da sedim v svoji sobi . . .

Pri meni sedi ona, zlata moja Evelina in naslanja svojo kodro laso glavico na moje prsi . . .

Dvoje, globokih, temnih, neprodernih očij je vrpto vame in jaz poljubljam te oči, poljubljam njene koralne ustnice in pijem iz njih sladki med . . .

Saj sem ljubil te oči, te ustnice, bolj nego dušo svojo, bolj nego vse na svetu . . .

Svoje mehke roke je ovila okoli mojega vratu in stisnila se še tesneje k meni.

»Pravijo, da se ne smeva ljubiti, da sem te ukradla materi in Bogu, ali je resnica?«

Ne, zlatka moja, ti si moja in bodeš moja, da bi vedela moja mamica, kak angelj si — tudi ona bi Te ljubila gotovo«, sem ji odgovoril in jo poljubil . . .

»In vendar je to greh, ali ne?« me je vprašala in me boječe pogledala . . .

»Ne, ni greh, veruj mi, Bog, ki vidi najino ljubezen, ve, da to ni greh. On bo sodil najina srca, ker je nama On usadil to ljubezen v srce, ali veruješ, da to ni greh? sem jo uprašal . . .

Gorak poljub mi je zaprl usta . . .

V tem trenutku pa se je prikazala — mati moja!

Kako lepa je bila tedaj! Sladak mir ji je ležal na obrazu, ustnice so ji bile nabrane v smeh, ko naju je gledala tako v ljubezni objeta . . .

Približala se mi je in mi pritisnila na čelo poljub . . .

»Bodita srečna in ljubita se, saj sta vredna drug družega. Mnogo si moral trpeti, moj Ivan, radi nje in mene, hotel si jo pridobiti s trudom, stradal si radi nje — sedaj pa bodi srečen« . . .

Še jedenkrat naju je pogledala, potem pa izginila . . .

Ostala sva sama . . .

Hotel sem hiteti za njo, da se ji zahvalim — a ni je bilo več . . .
Zbudil sem se in legel spat.

Mlad zimski dan mi je sijal v sobo . . .

Pogledal sem po sobi . . . Spomnil sem se lepih sanj . . . hudo mi je bilo pri srcu in uprašal sem se: »Zakaj so bile le sanje?«

Vstal sem in zagledal na mizi list. Pisala mi je sestra:

Dragi brat!

Mamice ni več! Prišlo je vse tako hitro, da Te niti poklicati nismo mogli, da bi videl še jedenkrat najino dobro mamico. Tudi ona Te je želela še jenkrat videti — zadnje dni se je namreč čudno

izpremenila, odkar je dobila neko pismo od tiste Eveline, ki Te je baje zapeljala, da nisi stopil v semenišče, temveč odšel na Dunaj. Govorila je vedno o Tebi in še na smrtni postelji je naročala, da naj Ti sporočimo, da Ti je vse odpustila in da bode pred prestolom Vsegamogočnega prosila za Tvojo in njeno srečo...

Pridi kmalu domov, ker Te težko pričakuje

Tvoja sestra.

»Torej je vendar nekaj resnice v teh sanjah...

Več Te ni, zlata moja mamica, a predno si odšla, odpustila si svojemu sinu vse, hvala Ti!»

Padel sem na stol in vroče solze so mi oblile mrzlo lice...

Skozi okno so posijali prvi žarki zimskega solnca...

O žetvi.

Na polju brušen že se srp leskeče,
Ženjicam pridnim znoj po licu teče;
Poletja sad veselo kmet pobira
In z upom spet v prihodnjost se ozira.

I moja skoro bo mladost zvenela,
Poletja vroča doba se začela;
A meni bila je pomlad brez cveta,
Kako poletje žetev naj obeta?

Zorana.

Jesen.

Hrvaški napisal za „Slovenko“ Vladimir Jelovšek. Preložila „Z“.

gosposkem parku.

Semkaj od reke veje oster veter. Razpenja se skozi vejevje visocega drevesa kakor vzdihljive skozi redke lase osivele suhe žene. In stresa pred me na gladka in zavita pota rumeno listje.

Jesen.

Ona neprijetna rana jesen, s katero se brezupno bori poletje. A človeško srce ne ve: bi-li oplakovalo tople dneve in vedro nebo in blagodejni dež, ali pa bi z navdušenim vzklikom pozdravilo tužno in trepetajočo polutemo, skozi katero se zdi, kakor bi od daleč mamljivo zvenkljali kraguljčki sani, žvenket drsalnic in razuzdani smeh razposajenega Karnevala.

